

Hostel Boschdijk

Introductie

Hostel Boschdijk ligt in een woonwijk, Oud-Woensel, in Eindhoven. De woonvoorziening staat bekend om zijn unieke doelgroep, het biedt beschermd wonen aan langdurig verslaafde (ex-)daklozen. Het hostel hanteert een gedoogbeleid waarbij het doel niet is om het gebruik te stoppen, maar om het gecontroleerd te laten plaatsvinden. Bewoners mogen op hun eigen kamer gebruiken en kunnen methadon krijgen bij een methadonpost in de wijk. Daarnaast worden schone naalden en andere benodigdheden verstrekt voor een veilig gebruik. Hostel Boschdijk biedt onderdak aan een doelgroep die weinig alternatieve huisvestingsmogelijkheden heeft en daardoor vaak dak- en thuisloos is.

Hostel Boschdijk is in 2014 geopend naar aanleiding van het rapport "Van beschermd wonen naar een beschermd thuis" van de commissie Danneberg en wordt beheerd door Novadic-Kentron. Deze organisatie is de expert in verslavingszorg en verslavingsgeneeskunde in Brabant, met vestigingen door de hele provincie en een persoonsgerichte aanpak. Novadic-Kentron biedt preventie, kortdurende of gespecialiseerde behandeling en intensieve zorg en begeleiding, met loyale, professionele en betrokken medewerkers. Hun missie is "Samen nieuwe kansen creëren".

Schaal

Hostel Boschdijk heeft plaats voor 34 bewoners, waarvan vijf gereserveerd zijn voor bewoners met een forensische titel. De overige plekken zijn beschikbaar voor bewoners via de Wet langdurige zorg (WLZ) en de Wet maatschappelijke ondersteuning (WMO). Hostel Boschdijk heeft een wachtlijst, dus het kan enige tijd duren voordat er een plek beschikbaar komt.

RESCALED-principes in de praktijk:

- Kleinschalig
- Op maat gedifferentieerd
- Geïntegreerd in de buurt

Op maat gedifferentieerd

Doelgroep:

Hostel Boschdijk richt zich op volwassenen die dakloos zijn en kampen met chronische verslaving en psychiatrische problemen. Hierbij ligt de hoofdfocus op de chronische verslaving. De voorziening heeft plaats voor vijf mensen met een forensische titel (geplaatst via justitie). Deze bewoners hebben vaak korte straffen voor middelzware delicten en komen soms rechtstreeks uit een penitentiaire inrichting of hebben een voorwaardelijke straf.

Hoewel er forensische cliënten zijn, woont de meerderheid vrijwillig in het hostel vanwege hun dakloosheid en verslaving. Elke bewoner volgt hetzelfde traject, met extra aandacht voor forensische cliënten om hun gebruik onder controle te krijgen en recidive te voorkomen. Na afloop van hun forensische titel behouden deze cliënten vaak een forensisch profiel. Veel cliënten onder WLZ of WMO hebben ook een justitiële achtergrond.

De gemiddelde verblijfsduur strekt zich doorgaans uit tot minimaal twee jaar, al kan dit per individuele situatie variëren. Sommige bewoners verblijven echter al tien jaar in Hostel Boschdijk. Vanwege de lange wachtlijsten wil de voorziening daarom meer nadruk leggen op uitstroom.

Soorten beveiligingsmaatregelen:

Aangezien er voornamelijk bewoners vrijwillig wonen in hostel Boschdijk zijn de beveiligingsmaatregelen voornamelijk in functie van incidenten die gepaard kunnen gaan door het chronisch gebruik van drugs. Hoewel relationele veiligheid niet expliciet wordt genoemd, staat het wel op de voorgrond en streeft de voorziening ernaar een veilige omgeving te bieden door respectvolle interacties te bevorderen. Het personeel staat klaar om bewoners te begeleiden en te ondersteunen, en niet om hen te vertellen over wat wel en niet mag, en dit 24 uur per dag. Incidenten worden behandeld met gesprekken in plaats van statische beveiligingsmaatregelen.

Gezien het gedoogbeleid en het gebruik van drugs door bewoners, zijn er toch enkele statische beveiligingsmaatregelen nodig, zoals camera's. Deze worden echter als geruststellend ervaren door bewoners en personeel. Onder meer door de vreemde indeling van het gebouw, is het anders voor het personeel heel moeilijk om overzicht te houden over de gehele voorziening. In de personeelsruimte is een beeldscherm die de camerabeelden toont. Er is controle op de in- en uitgang van het gebouw, maar dit is

voornamelijk om te weten wie er binnen of buiten is en niet op het beperken van bewegingsvrijheid. Er zijn ook sloten aanwezig op gemeenschappelijke ruimtes maar bewoners kunnen de sleutel vragen van deze ruimtes indien ze deze wensen te gebruiken. Bewoners hebben wel een eigen sleutel van hun kamer.

Met procedurele veiligheid wordt verwezen naar huisregels binnen de voorziening. In hostel Boschdijk zijn er echter weinig strikte regels, maar er bestaan wel afspraken over zaken zoals medicatie. Bewoners mogen bijvoorbeeld niet zelfstandig koken. Roken en drugsgebruik zijn alleen toegestaan in de eigen kamer. Bewoners hebben vrijheid om zich binnen de voorziening en de gemeenschap te verplaatsen zoals ze willen.

Activiteiten:

In hostel Boschdijk hebben bewoners een hoge mate van autonomie, ondanks enkele regels die vooral zijn opgesteld vanwege actief gebruik onder bewoners. Hoewel sommige bewoners al lange tijd in het hostel verblijven, streeft de voorziening naar uitstroom, voornamelijk gericht op gecontroleerd gebruik of zelfs volledig stoppen, afhankelijk van de individuele vooruitgang en behoeften op andere levensgebieden. Uitstroomopties zijn onder andere Housing First, verpleeghuizen (ondanks de uitdagingen van verslavingsproblematiek) en beschermd wonen zoals Doorpakkers.

De voorziening biedt ondersteuning bij geestelijke en lichamelijke zorg, het dagelijkse leven en hulp bij het oplossen van problemen, wat resulteert in verbeterde zelfzorg en minder overlast op straat. Binnen de voorziening is er geen concreet activiteiten aanbod maar zijn er wel ruimtes voor creatieve en recreatieve activiteiten, waar bewoners vrij zijn om hun interesses na te streven. Buiten de voorziening worden bewoners ondersteund bij dagactiviteiten en is in principe alles mogelijk. In de praktijk is dit voornamelijk dagbesteding, zoals vrijwilligerswerk of het ophalen van Methadon. Hostel Boschdijk maakt gebruik van een puntensysteem waarbij bewoners punten verdienen door bijvoorbeeld in de tuin te werken die ze kunnen inwisselen voor activiteiten of zaken die ze wensen.

Dagelijkse maaltijden worden verzorgd door gastvrouwen, waarbij bewoners kunnen meekoken, maar niet zelfstandig kunnen koken.

Geïntegreerd in de buurt

Locatie en architectuur:

Hostel Boschdijk bevindt zich in Oud-Woensel, een wijk in Eindhoven die bekend staat om zijn diverse zorgvoorzieningen, waaronder een daklozenopvang en inloophuizen. De voorziening is gelegen in een residentiële wijk en is goed bereikbaar met het openbaar vervoer, voornamelijk via de bus. Dit geeft bewoners de mogelijkheid om makkelijk deel te nemen aan activiteiten en voorzieningen in de gemeenschap.

Hostel Boschdijk, een voormalig studentenhuis, is een groot gebouw dat bestaat uit vijf blokken. Omwille van de onlogische indeling, je kan namelijk moeilijk van de ene blok naar de andere blok, wordt het gebouw binnenkort gerenoveerd. Hoewel de gemeenschappelijke ruimtes zoals gangen, woonkamer en keuken kil aanvoelen, zijn de individuele kamers zeer huiselijk ingericht, met persoonlijke decoratie van bewoners die hier soms al meer dan vijf jaar wonen. Bewoners delen badkamer, toilet, woonkamer en keuken, maar hebben elk een eigen slaapkamer.

Het gebouw heeft verschillende gemeenschappelijke ruimtes, waaronder een crearuimte, recreatieruimte, woonkamer, eetkamer, medicatieruimte, personeelsruimte, opslag, fietsenstalling en buitenruimte. Een recreatieruimte biedt ontspanning met een pooltafel, tafeltennistafel en voetbalspel.

Interactie met de gemeenschap:

Hostel Boschdijk staat in nauw contact met de lokale gemeenschap in Oud-Woensel, een wijk in Eindhoven die veel zorgvoorzieningen herbergt. De concentratie van deze voorzieningen in de buurt heeft geleid tot spanningen en klachten over overlast, hoewel dit vaak niet wordt veroorzaakt door de bewoners van Hostel Boschdijk zelf, maar door niet-rechthebbende dak- en thuislozen.

Desondanks onderhoudt Hostel Boschdijk een goede relatie met de buurt, met regelmatig contact en deelname aan activiteiten in de gemeenschap. Dit contact met de buurt is van essentieel belang, omdat bewoners soms hun volledige dagbesteding buiten de voorziening vinden, bijvoorbeeld door methadon op te halen.

Hostel Boschdijk

Opgericht: 2014

Capaciteit: 34

Beveiligingsniveau: Laag

Stad/Dorp: Eindhoven

Aard van interactie:

Bezocht door RJN

(26/01/2024)

Samenwerking met lokale instanties zoals de gemeente, politie en verslavingsreclassering is cruciaal. Er worden ook beheergroepen georganiseerd, zowel met de buurt als met andere zorgvoorzieningen, om ervoor te zorgen dat alles goed blijft gaan en om een gevoel van veiligheid te creëren voor de buurtbewoners. Dit kan echter ook een gevoel van schijnveiligheid geven aan de directe buurt. Soms verplaatsen problemen zich naar buiten de directe buurt als bepaalde activiteiten niet meer binnen de lokale 'cirkel' mogen plaatsvinden. Daarnaast biedt de voorziening een prikproject als dienst aan de gemeenschap.

Meer informatie:

- Over Hostel Boschdijk op de officiële website van Novadic Kentron:

Woonvoorzieningen - Novadic-Kentron. (2022, September 13). *Novadic-Kentron*. Geraadpleegd 16 mei, 2024 op <https://novadic-kentron.nl/hulp-en-advies/woonvoorzieningen/>